

Рисунок 4.2 – Діаграма аналога прискорень штовхача.

4.1. Побудова кінематичних діаграм руху штовхача.

Діаграму аналога прискорень будуюмо заданої форми $D = 1$, прийнявши амплітуду на кути віддалення $h' = 70$ мм. Амплітуда на кути повернення буде дорівнювати

$$h'' = h' \frac{\varphi_B^2}{\varphi_{II}^2} = 70 \frac{90^2}{130^2} = 33,6 \text{ мм.}$$

Діаграму аналога швидкостей будуюмо методом графічного інтегрування діаграм аналога прискорень, прийнявши полюсну відстань $H_1 = 25$ мм

Діаграму переміщення будуюмо методом графічного інтегрування діаграми аналога швидкостей, прийнявши полюсну відстань $H_2 = 50$ мм

4.2. Розрахунок масштабних коефіцієнтів діаграм.

Масштабні коефіцієнти :

масштабний коефіцієнт кутів повороту кулачка у градусній і радіанній мірі та масштабний коефіцієнт часу обертання кулачка

$$\mu_{\varphi} = \frac{\varphi_p}{0 - 23} = \frac{230}{230} = 1,0 \frac{\text{град}}{\text{мм}};$$

$$\mu'_{\varphi} = \frac{\pi \cdot \varphi_p}{180 \cdot 0 - 23} = \frac{3,14 \cdot 230}{180 \cdot 230} = 0,017 \frac{\text{рад}}{\text{мм}};$$

$$\mu_t = \frac{\mu'_{\varphi}}{\omega_{\kappa}} = \frac{0,0174}{9,63} = 0,0018 \frac{\text{с}}{\text{мм}};$$

де $\varphi_p = \varphi_B + \varphi_{\partial} + \varphi_n = 90^{\circ} + 10^{\circ} + 130^{\circ} = 230^{\circ}$ - робочий кут профілю кулачка
- переміщення коромисла у градусній та радіанній мірі

$$\mu_{\beta}^{\circ} = \frac{\beta_{\max}}{9 - 9'} = \frac{25}{59} = 0,424 \frac{\text{град}}{\text{мм}};$$

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$\mu'_{\beta} = \frac{\pi}{180} \cdot \mu_{\beta}^0 = \frac{3,14}{180} \cdot 0,424 = 0,007 \frac{\text{рад}}{\text{мм}};$$

- переміщення центра ролика

$$\mu_s = \frac{\beta_{\max} * \pi * l_{13}}{180 * 9 - 9'} = \frac{25 * 3.14 * 0.15}{180 * 59} = 0,0011 \frac{\text{м}}{\text{мм}};$$

- аналогів кутової швидкості

$$\mu_{\frac{d\beta}{d\varphi}} = \frac{\mu'_{\beta}}{\mu'_{\varphi} \cdot H_1} = \frac{0.007}{0.0174 \cdot 25} = 0,016 \frac{1}{\text{мм}};$$

- аналогів кутового прискорення

$$\mu_{\frac{d^2\beta}{d\varphi^2}} = \frac{\mu_{\frac{d\beta}{d\varphi}}}{\mu'_{\varphi} \cdot H_2} = \frac{0.016}{0.0174 \cdot 50} = 0.0184 \frac{\text{рад}}{\text{мм}};$$

- кутової швидкості коромисла

$$\mu_{\omega} = \mu_{\frac{d\beta}{d\varphi}} \cdot \omega_k = 0.016 * 9,63 = 0,154 \frac{\text{с}^{-1}}{\text{мм}};$$

- кутового прискорення коромисла

$$\mu_{\varepsilon} = \mu_{\frac{d^2\beta}{d\varphi^2}} \cdot \omega_k^2 = 0,0184 * 9,63^2 = 1,687 \frac{\text{с}^{-2}}{\text{мм}};$$

- лінійної швидкості центра ролика коромисла

$$\mu_v = \mu_{\omega} \cdot l_{13} = 0,154 * 0,15 = 0,0245 \frac{\text{м} * \text{с}^{-1}}{\text{мм}};$$

- тангенціального прискорення центра ролика коромисла

$$\mu_a = \mu_{\varepsilon} \cdot l_{13} = 1,687 * 0,15 = 0,27 \frac{\text{м} * \text{с}^{-2}}{\text{мм}}$$

- аналогів швидкостей центра ролика коромисла

$$\mu_{\frac{ds}{d\varphi}} = \frac{\mu_s}{\mu'_{\varphi} * H_1} = \frac{0.0011}{0,0174 * 25} = 0.0026 \frac{\text{м}}{\text{мм}}.$$

Зведу до таблиці 4.1. всі масштабні коефіцієнти

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 4.1.- Масштабні коефіцієнти

Коефіцієнт	μ_φ	μ'_φ	μ_t	μ_s	$\mu_{\frac{d\beta}{d\varphi}}$	μ_β^0	μ'_β	$\mu\beta''$	μ_ω	μ_ε	μ_v	μ_a	$\mu_{\frac{dS}{d\varphi}}$
Вимір	$\frac{\text{град}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{рад}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{с}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{м}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{рад}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{град}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{рад}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{рад}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{с}^{-1}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{с}^{-2}}{\text{мм}}$	$\frac{\text{м}}{\text{смм}}$	$\frac{\text{м}}{\text{с}^2 \text{мм}}$	$\frac{\text{м}}{\text{мм}}$
Значення	1,0	0,0174	0,0018	0,0011	0,016	0,424	0,0074	0,0184	0,154	1,687	0,0245	0,27	0,0026

Таблиця 4.2 – Кінематичні параметри руху коромисла

Положення	Вимір	0, 23	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Величина												
Кут β	мм	0	5	15	25	38	42	48	50	55	59	56
	град	0	2,1	6,4	10,5	16,1	17,8	20,4	21,2	23,3	25	23,7
Швидкість ω	мм	0	15	32	48	52	65	48	32	15	0	8
	с ⁻¹	0	2,3	4,8	7,3	7,9	9,9	7,3	4,8	2,3		1,2
Прискорення ε	мм	70	50	30	20	10	-10	-20	-30	-50	-70	-33,6
	с ⁻²	118	84,4	50,6	33,74	16,87	-16,87	-33,74	-50,6	-84,4	-118	-84,4
Переміщен. B_0B_i	мм	0	5,49	15	25	38	42	48	50	55	59	56
Відрізки K_0K_i	мм	0	7,3	22,4	37	57,7	64,2	74,4	77,5	86,1	93,3	93,3
Відрізки z_i	мм	0	39	58	104,5	116,3	150,9	116,3	104,5	58	390	0

Таблиця 4.2 – Кінематичні параметри руху коромисла

Положення Величина	Вимір	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Кут гойдання β	мм	54	52	48	42	36	30	25	20	10	6	4	0
	град	21	22	22,4	17,8	15,2	12,7	10,6	8,4	4,2	2,5	1,8	0
Швидкість ω	мм	20	21	35	42	52	58	52	42	35	21	18	0
	с ⁻¹	2,8	3,2	5,3	6,4	7,9	8,8	7,9	6,4	5,3	3,2	2,5	0
Прискорення ε	мм	-31	-30	25,5	-20	-10	0	10	20	30	45	36	
	с ⁻²	-52,6	-50,6	42	-33,7	-16,8	0	16,8	33,7	50,6	75,9	-33,6	-33,6
Переміщення B_0B_i	мм	49	48	42,5	42	36	30	25	20	10	6	-84,4	-84,4
Відрізки K_0K_i	мм	0	7,3	22,4	37	57,7	64,2	74,4	77,5	86,1	93,3	56	56
Відрізки z_i	мм	18,6	48,7	81,2	97,5	120,7	134,6	120,7	97,5	81,2	48,7	93,5	0

4.3. Визначення геометричних розмірів кулачка.

Будуємо діаграму «переміщення – аналог швидкості», прийнявши масштабний коефіцієнт $\mu_l = 0,001 \frac{м}{мм}$

$$C_0B_0 = \frac{l_{13}}{\mu_l} = \frac{0.15}{0.001} = 150 мм.$$

Координати вісі переміщень визначаємо згідно методів тангенсів

$$K_0K_1 = C_0K_0 * \operatorname{tg} \beta_i,$$

де C_0K_0 – більший катет трикутника. Приймаємо $C_0K_0 = 200 мм$;

$$K_0K_1 = C_0K_0 * \operatorname{tg} \beta_1 = 200 * 0.0365 = 7,3 мм$$

Величину відрізків Z_i визначаємо за формулою, для положення 1

$$z_i = \frac{\omega_i * \mu \frac{dS}{d\varphi}}{\mu_l} = \frac{9,63 * 0,0026}{0,001} = 25,0 мм.$$

Результати розрахунків зводимо в таблицю 4.2.

Враховуючи, що кут передачі руху дорівнює $\gamma = 90^\circ - \alpha = 90^\circ - 40^\circ = 50^\circ$

Визначаємо область розташування центра кулачка. Мінімальний радіус кулачкової шайби дорівнює

$$r_0 = AB_0 * \mu_l = 103 * 0,001 = 0,103 м.$$

Визначаємо міжосьову відстань l_0 і початковий кут β_0 положення механізму

$$l_0 = AC_0 * \mu_l = 167,5 * 0.001 = 0.1675 м;$$

$$\beta_0 = \angle AC_0B_0 = \arccos \frac{l_0^2 + l_k^2 - r_0^2}{2 * l_0 * l_k} = \frac{0.1675^2 + 0.15^2 - 0.103^2}{2 * 0.1675 * 0.15} = 34,8^\circ.$$

Визначаємо радіус ролика за формулою

$$r_{рол} = (0,2...0,3) * r_0 = (0,2...0,3) * 0,103 = (0,02...0,031) = 0,02 м.$$

4.4. Побудова діаграми фактичних кутів тиску.

						Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Для визначення фактичних кутів тиску ϑ_i у будь-якому положенні механізму, слід точку А (центр обертання кулачка) з'єднати прямою з точкою на діаграмі «переміщення – аналог швидкості». Через точку, в якому направлено пряму, встановити перпендикуляр до лінії положення напрямку коромисла. Заміряти транспортиром гострий кут між прямою та перпендикуляром і занести до таблиці 4.3.

Для побудови діаграми фактичних кутів тиску вибираємо масштабний

коефіцієнт $\mu_g = 0,5 \frac{\text{град}}{\text{мм}}$ за допомогою масштабного коефіцієнта μ_g за

формулою $\bar{\vartheta}_i = \frac{\vartheta_i}{\mu_g} \text{мм}$ розрахуємо відрізки $\bar{\vartheta}_i$, що зображують кути

тиску ϑ_i , заносимо до таблиці 4.3 і будуємо діаграму.

Наприклад для положення 2

$$\bar{\vartheta}_2 = \frac{\vartheta_2}{\mu_g} = \frac{33}{0,5} = 66 \text{мм.}$$

Таблиця 4.3. - Фактичні кути тиску

Положення	Вимір	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Кут тиску ϑ_i	град	0	17,3	33	40	8	13	15	15	4	10
Відрізок $\bar{\vartheta}_i$	мм	0	35	66	80	16	26	30	30	8	21

4.5.Креслення профілю кулачка

Креслення профілю кулачка проводимо методом зворотного руху. Практичний профіль кулачка знаходимо як дотичну до кіл радіусом ролика, центр яких розташовано на теоретичному профілю кулачка.

Зам.м.	Л.р.к.	Над.с.м.	Підп.м.	Дат.	Арк.

Вибираємо новий масштабний коефіцієнт довжини $\mu'_l = 0.001 \frac{м}{мм}$ і

визначаємо основні параметри механізму

$$\bar{r}_0 = AB_0 = \frac{r_0}{\mu'_l} = \frac{0.103}{0.001} = 103мм;$$

$$\bar{l}_0 = AC_0 = \frac{l_0}{\mu'_l} = \frac{0.1675}{0.001} = 167,5мм;$$

$$\bar{l}_k = B_0C_0 = \frac{l_{13}}{\mu'_l} = \frac{0.15}{0.001} = 150мм;$$

$$\bar{r}_{рол} = \frac{r_{рол}}{\mu'_l} = \frac{0.02}{0.001} = 20мм.$$

Від лінії C_0B_0 відкладаємо максимальний кут розмаху $\beta = 25^\circ$, одержуємо дугу B_0B_6 . Розмічаємо дугу B_0B_6 відповідно до заданої діаграми кутових переміщень $\beta_i = \beta(\varphi)$, тобто ділимо її пропорційно значенням кутів гойдання коромисла. Для цього визначаємо переміщення B_0B_i за формулою

$$B_0B_i = B_0C_0 * \beta_i * \pi / 180$$

де β_i - кут гойдання коромисла з таблиці 4.2.

Наприклад для положення 1

$$B_0B_1 = B_0C_0 * \beta_1 * \pi / 180 = 150 * 2,1 * 3.14 / 180 = 5,49мм.$$

Результати розрахунків заносимо до таблиці 4.2.